

Velfærdsgevinster ved differentiering af kørselsafgifter for lastbiler

Ole Kveiborg, Ninette Pilegaard og Mikal Holmblad

Danmarks Transportforskning

Baggrund

- Økonomisk teori foreskriver differentierede afgifter
 - Tilpasset størrelsen af marginale eksterne omkostninger
 - Efficiens (Pigou)
 - Velfærdsmaksimering
- Teknisk muligt at differentiere
 - Tid og sted
 - Køretøjstype
 - Læs
 -
- Direktiver giver mulighederne

Formålet med analysen

- At vurdere de potentielle velfærdsgevinster ved at differentiere kørselsafhængige afgifter for lastbiler
- Forsøge at udstikke rammerne for ændringerne i velfærden

Metode

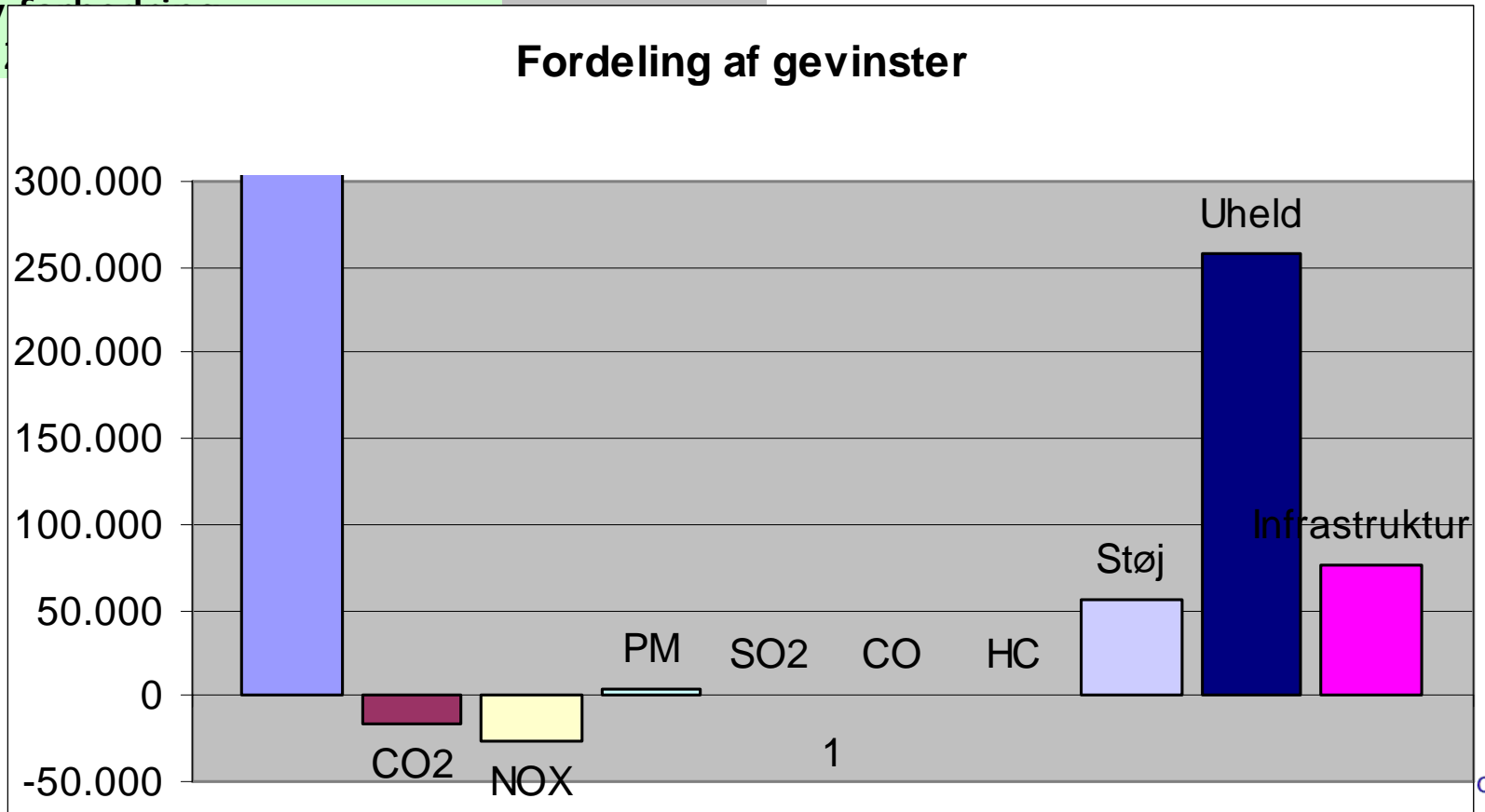
- Udregner ændringerne i eksterne omkostninger som følge af afgifter
- Antager, at alle ture (vognkm) gennemføres med "billigste" lastbil
 - Også selvom det i praksis ikke er muligt
 - Korrigerer vognkilometre i forhold til lasteevne (gennemsnitlig last)
 - Samlet efterspørgsel antages uændret
- Eks. Hvis det bliver dyrere, at benytte lastbiler med en lavere EURO norm
 - Alle ture gennemføres med lastbiler i bedste EURO norm klasse (EURO4/4+)
- Eksterne omkostninger består af
 - Miljø (CO₂, Partikler, NO_x, SO₂, HC, CO)
 - Ulykker
 - Støj
 - Vedligehold af infrastruktur
 - Ingen trængsel - flest km på motorveje og hovedveje med begrænset trængsel
- Priser fra nøgletalskataloget samt tilpasning til yderligere differentiering

Hvad kan vi se på?/scenarier

- Lastbilernes størrelse
 - Miljøklasse (EURO norm)
 - Vejtype
 - (Aksler)
-
- Udifferentierede afgifter -> store lastbiler relativt billigt
 - Store biler skal betale mere -> benyt små lastbiler
 - Miljøafgifter -> Benyt EURO 4/4+ biler
 - Kun motorveje -> omvejskørsel

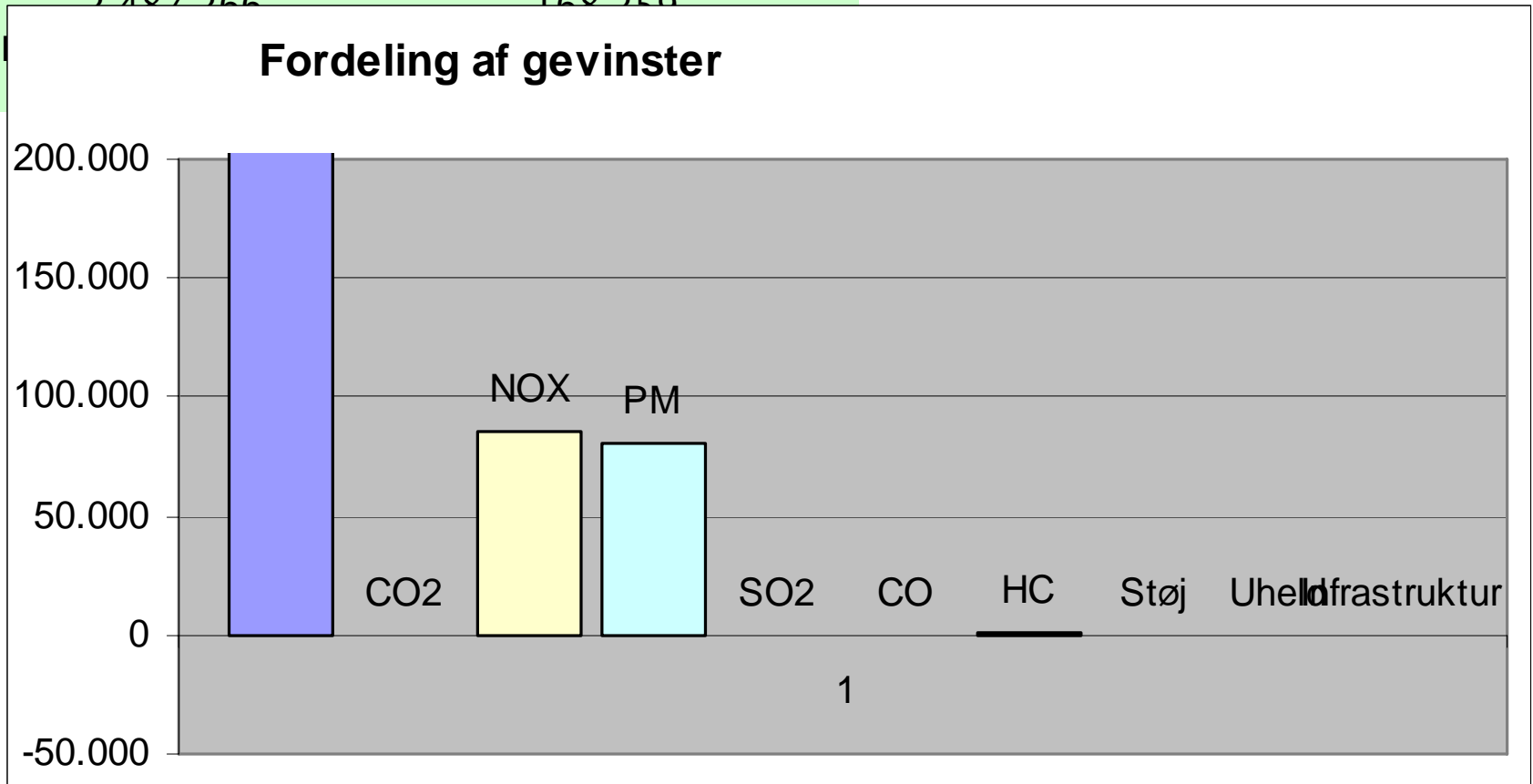
Udifferentierede afgifter

	Eksterne omkostninger
Totale omkostninger (1000 kr.)	3.174.293
Forskæl til basis	
4.971.958	351.748
Relativ forskæl til basis	

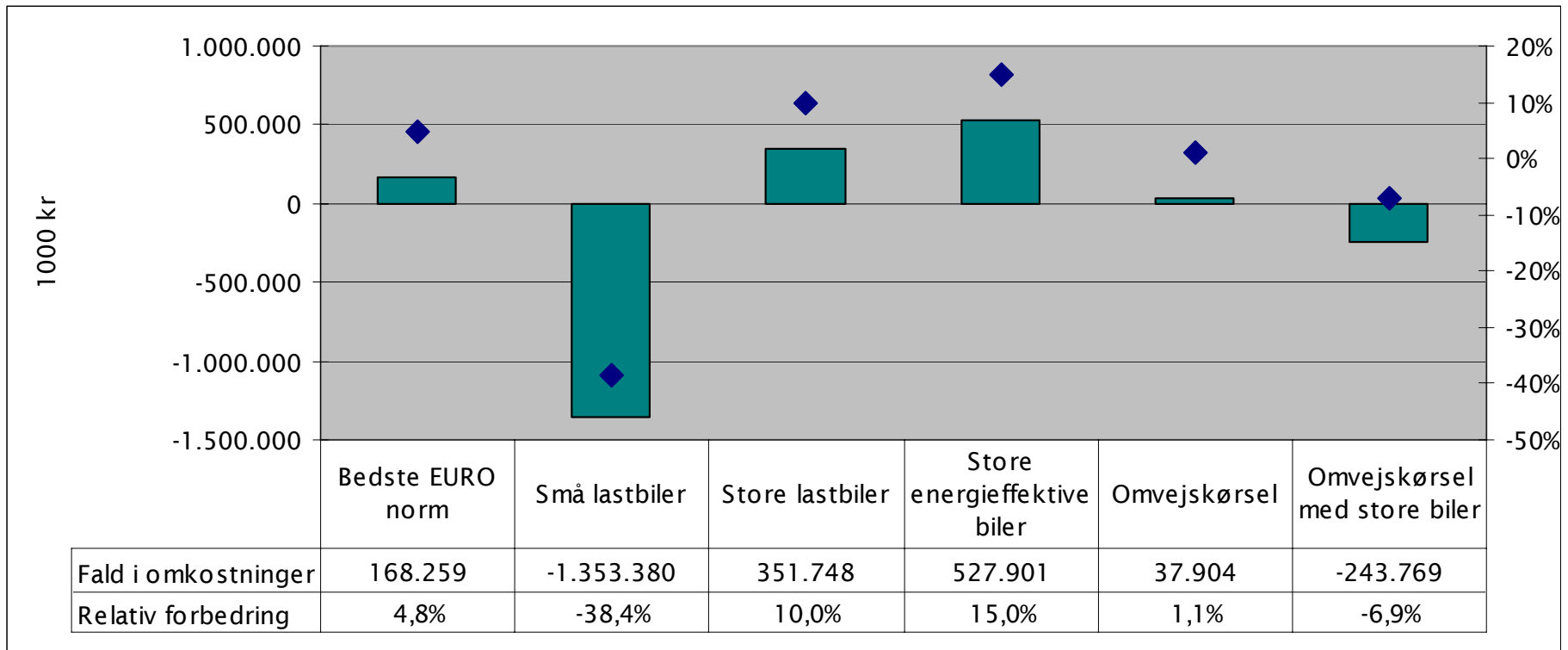

Miljødifferentiering

Totalle omkostninger (1000 kr.)	Eksterne omkostninger
20.873.500	3.357.782
Forskel til basis	
2.487.266	168.250

Sammenligning

Hvad kan vi sammenfatte?

- Ingen nagelfaste konklusioner, men
 - Effekterne tilsyneladende små
 - Resultaterne viser den maksimale effekt, der kan opnås
 - Gevinsterne små i forhold til ændringer i driftsomkostninger
 - Det største potentiale opnås ved udifferentierede afgifter
 - Differentiering på EURO norm kommer ”af sig selv” over en årrække
- Hvor ligger vi indenfor rammerne?
 - Siger resultaterne ikke noget om
 - Alle effekterne er ”overvurderede”
 - Praktiske forhold hindrer total overflytning